

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

[תורשי תוגהנה]

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

בשרי שלא להוציא הנזיר חלק הודפסנו הנהגות ישרות ואזהרות מספר הקדוש מניד משרים מה שהורה

המניד להנאון וכו' מהר"י קארו זל"ה

ראשונה

ליוהר מלהרר בשום רגע כי אם במשנה
ותורה ומצות ואם תבא איוה מהשבה אחת
(ב) ליוהר מלהשב בשעת הפלה בשום מחשבה אפי'
לדבר בשום שעה בין ביום בין בלילה שום שיחה בפלה כלל
(ג) ליוהר
לדבר בשום רגע דבר המביא לירי שחוק ואם ישמענו
(ד) ליוהר כלל ובכלל זה שוא יתלוצץ כלל (ה) שלא לכעוס
על שום דבר בעול על דבר שאינו נוגע אלא לניף (ו) שלא
אכול כר מ' יום בשר כלל וכשבת דבר מועט ושלא לאכול
ביום (ז) שלא לשחוק יין באלו הימים כי אם פעם א' בלבד
המסורה (ח) להשיב מענה רק לכל אדם (ט) שלא
לתנאות כלל רק מאד מאד היו שפל רוח (י) לשכח תמיד
במה מיוחדת ואם תצטרך לשמש לפניה ורביה אחר חצי שעה
הנמש' לשמש תקום מאצלה ותשב למשתח' המיוחדת לך (יא)
ליוהר מלהתענג בעת המאכל והמשתה ובעת התשיש רק היה
לפי שכפאו שר ומכריחו על המאכל והוא או על התשמי' ההוא ואם
לא אפשר להתקיים זולת המאכל והמשתה ולפרות ולרבות זולת
התשיש ההוא היית חפץ מאוד (יב) לשום נגדך תמיד כל
הנאות ולראוי עליהם (יג) שלא לאכול אחר המסורה יותר
מאונדש אחד ומאבטיח ומעניבים וצמקים עשרים במספוי שלא
אכול במסורה יותר מסוי אחד זולת בשבתות ויום בתחלת
סעוד' תחתוך ג' ריוואנדיש להם ולא תאכל יותר באותה סעוד'
אם השתה מים לא השתה לשובעה (יד) למד להשפיל
לך תמיד כדי שלא תבא להסתכל בדבר ערוה (טו) בעת
מאכל להרה' במשנה ובסוף המאכל ללמוד פי' אחד במשנה
יום ברכת המזון (טז) לא תפירך מתשבתך ממני אפילו רגע
קטן בהנאה בתכלית ובעת מאכלך כשאת' תאב ביותר לאכול
לשת' תתסלק יריך ואם כה תעשה בכל סעוד' יהי' כאלו אתה
יריב קרבן בכל סעודה ושלחניך יהי' מוכה משש לזכות עליו
תיר' (יז) לא תעשה במסורה חמרא בר זמנא חרא והוהר
בכליך ואל תדחל מחולשי' הראות כי אדרבא יתחוק ראותך
לך (יח) עיר אטר מעט בהנאות המאכל והמשתה ואם
עושה הנאה במאכל אחר לא תרגיל אותו ושנה למאכל אחר
וא יהי' בו הנאה כל כך כמו שהיה נוהג אל קסטנאטיין חסר'
לס' כ' ין סוד עונג ונענע דבר בהפכו יבן זה כי כשהרבי' שפוט
דה בכל ענין ואפילו למפרע לשובה הוא טיב ראפי' שמאלא
אסכים לימינא והיא סוד ננוז ליודעי חן :

הרבה אין אתה יודע להיכן הוא מניע הפנס וההפסד הגדול
שעושה לכן מנע רגליך מנתיבתם ואל תבא נפשך במעמד' והוה'
בזה הרכה כמאר מאד : המון העם חושבים כי העה"ז הוא
כהוייתו אין מביש ואין רואה איכרים ושותים לשיבע יצה"ר אוי'
להם שהעולם מטעה אותם והיר כותבת למעלה ואח"כ נתבעים
ממנו ברינים משונים הה"ד ומה תעשה ליום פקידה אשריך
שאתה מזהר ונ"כ תגלה אין אוהביך ויתעוררו משינתם :
הטוב לך שבטלת אמש קריאות המשינית כאשר אתה נוהג
והתרפית מאד והרהר' תורה וכבר ראית מה עלה בירך העסק
שהיית עוסק מכאן תראה שהשיית מודד לאדם מדה כנגד מדה
הוהר מאד מכאן והלאה : איך היית רוצה שארבר עמך
ואכלת צנון לכן הוהר ממנו כי אם מעט מועיר וכבר רמזתי לך
סוד הריח המב וסוד הריח הרע : יפה עשית שכתב לאותו
הכס על ענין ס"ת שאתה קונה והנך רואה שה' אלהיך עמך תמיד
וראה שלא ראית קרי זה שנה וחצי וחוק ואמץ אל תערוץ ואל
תחת :

אך דבר דבר לאותו האיש פלוני שמו כי מותרם הוא
למעלה על שעבר עבירות בסח' ולא שת רבו לאל והנך
רואה אותו כחור ורזני שאני טהור ורע זה הסוד שלא יגיע
לכפור : סודות הגלגול אני עתיד לגלות לך בע"ה אם תשוב
לפני ואגדה נלגול כל קרוביך ואוהביך ותראה פלאי פלאות
ותחמה לכן החוק ביראת ה' תמיד ותסנף עצמך בכל האפשי'
ותשרוף אותם ההרהורים העולים בלכך בעת הפלה ובעת
קריאתך במשינות ותשרוף אותם בקש דקיש' כהבל סף :
הטוב לך שאין אתה הולך בהשכמה לבית הכנסת והרע
בעיניך להיות מעשרי' הקודמי' לכן מכאן והלאה הוהר מאד
במעשיך וגם בדבוריך ואל תכעיס כמו שאתה עושה
וזרי מה שאמרו רבותינו ז"ל בא לכלל כעס בא לכלל מעת
והנה הכעס בא מפאת סמאל ונחש ואין לך ראוי שתשמע להם
כ"א יפתוך אל תאבה ואל תשמע להם : ה' בשר שהביאו לך
היום אל תאכל ממנה כי היא טרפה לכן חזור על השוחטים אף כי
אין בידם עון כי נעלמה מהם ואתה פה עמוד עמדי ואם כעל
נפש אתה ושמת סכין בלועך :

שבת הרבאור

ליום השבת ד"ג לארד א' ה' עמך
רק כי תדבק בי וביראתי וממשנתי
לא תפרוש מחשבתך ואפי' רגע א' והנה נתתיך נניד על עמי
וכויהרא הוהרתיך שלא תפירך רגע א' מיראתי וממשנתי מחשבתך
ולא תאכל ולא תשתה בדרך הנאה כלל כי מה בצע בהנאתך
בעוה"ז רק תהיה מחשבתך שאם היה אפשר לקיים הנפש בגוף
בלי שום הנאה היית חפץ באר ובכן תהיה תמיד מתדבק בהשיית
ותזכה להעשות ניסים על ירך כמו שהיה נעשים ע"י ראשונים
וירעו העם הזה כי יש אלהים בישראל כי עתה אין שם שמים
מתקדש כי אין העולם רואים שנעשו ניסים ע"י החכמים וכשיראו
שעל ירך נעשים שיש מתקדש : ובכן הוהר מממאל ונחש
ויצהיר הוהרשים אחריך לקבל כוונתך ולבטל מהתפלה רק יחד
לכך לעבודתי ותהא הולך אלי וכי' הודעתך כמה אתה צריך
לנהוג בשפלות שלא לכעוס על שום דביבעולם וצא ולמד משה
רבן של כל הנביאים שכר מקום שבא לכלל כעס בא לכלל
טעות לכן על שום דבר שבעולם לא תכעוס ואפילו על מילי
דשמי' שאתה צריך להראות ולהתנהג במדה זו על כל פנים
הווי זהיר מלהפר דאפי' רגע א' ממני וממשנתי ויראתי ותורתי
כי אלו היית יודע כמה עולמות מתפסדות על ירך בעת שאתה
ממסיק

הנהגות ישרות

מפסיק טלה-הר בלבו תורה לא היית מפסיק אפי' רגע א' כי כעת שאחה ייצא לשוק ואתה מהרהר במשנתי עולמיא דיני מכריזין ואולין קמך ומכריזין הכו קר לדיוקנא דמלכא וכמ' חילין דלית לון חושבנא מרוין יתך : עליהון במה מודעוין לקבל ההוא כרווא שאלין ואמרוין מאן ההוא גברא דמלך מלכי המלכים הפין ביקרו הא הוא תנא סכא דארץ ישראל האי הוא ריש מתיבתא דארץ ישראל . הא הוא מהברא דא' וגם אם תתנהג ע"פ מנהגותי אוכך לגמור כל חיבירך ופרושך ופסקותיך מכל שניאה ופעות ולהרפיסם ולפשטם ככל גבול ישראל ככל אשר שאלת מעם ה' אלהיך ואוכך לקיים בך ובבניך מה שכתוב לא ימוש ספר התורה הזה מפיך ואתן לך עיר מאשה הכשרה וצנועה זו בן חסיד וחכם כי ע"פ היסורים שעברו עליה היתה ראויה לכך ואתה ע"י שתפרוש מהינאת העוה"ו ככל אשר היריתך ותקשר עצמך בטהרה בשעת תשמיש כרוגמת מה שאמרו על ר'אליעזר דומה כמו שכפאו שד וע"י כך תזכה למשוך עליו נפש מהורה קדושה מנן ערן ויהי' חכם גדול וחסיד אחר מיל קה תשא שתי נשים בתולות זו אחר זו והיינו דאמרי' לך בתולות אחריה רעותיה טובאית לך ותוליד מהם בנים נכונים כלם יודעי שמו ונכסדי תורתו לשמה ואגדל שם יש בתך ככמות ובאיכות ופי' ובתר כל דין אוכך לאיתוקד על קדושי שמי וכל חובך ועונותיך ישתאבון כנורא והסלק מתמן כעמר נקי ויפקון כל צדוקי'א דגן ערין לקדמך ושכינתא בראשיהון ויקבלון יתך בכמה שירין ותושבחן דברון קדמיהון כחתן דמהלך בראש וכלהון מלוי'ותך לחופה דילך והא ומינא כך ו' חופות זו לפנים מזו ושבעה חופות אחרנין זו למעלה מזו ובחופה פנימאה ועילאה זו נהרין דאופיסמונא טבא תמן כלהו ומתקנין לך כוסייא די דהבא כז' דרגין וקביעין בה כמה מרגלן ואכנים טובות והא כל צדוקים יליון יתך ושורו קמך עד די תמטי לחופה קדמאה ותמליבשו'ן יתך לבושא דיקר תניינא וכן ככל חופה וחופה עד דעלו'ן יתך בחופה בת'אה ישנתון עלך ארבע עשרה לבושי דיקר ובתר כן יקומין תרי צדוקיא מאינו'ן דמליו'ן יתך ויקומין א' ניסינג ואתר לשמאלך כשושביני לחתן ויסקין יתך לכורסייא ויסקון כתר'א דתליא ויתחון יתה כרושך ותיתיב על כורסייא וחד מיסינג וחד

דעס מאן יזכר דעס חסיד ויהי' חכם גדול וחסיד אחר מיל קה תשא שתי נשים בתולות זו אחר זו והיינו דאמרי' לך בתולות אחריה רעותיה טובאית לך ותוליד מהם בנים נכונים כלם יודעי שמו ונכסדי תורתו לשמה ואגדל שם יש בתך ככמות ובאיכות ופי' ובתר כל דין אוכך לאיתוקד על קדושי שמי וכל חובך ועונותיך ישתאבון כנורא והסלק מתמן כעמר נקי ויפקון כל צדוקי'א דגן ערין לקדמך ושכינתא בראשיהון ויקבלון יתך בכמה שירין ותושבחן דברון קדמיהון כחתן דמהלך בראש וכלהון מלוי'ותך לחופה דילך והא ומינא כך ו' חופות זו לפנים מזו ושבעה חופות אחרנין זו למעלה מזו ובחופה פנימאה ועילאה זו נהרין דאופיסמונא טבא תמן כלהו ומתקנין לך כוסייא די דהבא כז' דרגין וקביעין בה כמה מרגלן ואכנים טובות והא כל צדוקים יליון יתך ושורו קמך עד די תמטי לחופה קדמאה ותמליבשו'ן יתך לבושא דיקר תניינא וכן ככל חופה וחופה עד דעלו'ן יתך בחופה בת'אה ישנתון עלך ארבע עשרה לבושי דיקר ובתר כן יקומין תרי צדוקיא מאינו'ן דמליו'ן יתך ויקומין א' ניסינג ואתר לשמאלך כשושביני לחתן ויסקין יתך לכורסייא ויסקון כתר'א דתליא ויתחון יתה כרושך ותיתיב על כורסייא וחד מיסינג וחד

זוהר חשד

זוהר חשד יצא לשוק ואתה מהרהר במשנתי עולמיא דיני מכריזין ואולין קמך ומכריזין הכו קר לדיוקנא דמלכא וכמ' חילין דלית לון חושבנא מרוין יתך : עליהון במה מודעוין לקבל ההוא כרווא שאלין ואמרוין מאן ההוא גברא דמלך מלכי המלכים הפין ביקרו הא הוא תנא סכא דארץ ישראל האי הוא ריש מתיבתא דארץ ישראל . הא הוא מהברא דא' וגם אם תתנהג ע"פ מנהגותי אוכך לגמור כל חיבירך ופרושך ופסקותיך מכל שניאה ופעות ולהרפיסם ולפשטם ככל גבול ישראל ככל אשר שאלת מעם ה' אלהיך ואוכך לקיים בך ובבניך מה שכתוב לא ימוש ספר התורה הזה מפיך ואתן לך עיר מאשה הכשרה וצנועה זו בן חסיד וחכם כי ע"פ היסורים שעברו עליה היתה ראויה לכך ואתה ע"י שתפרוש מהינאת העוה"ו ככל אשר היריתך ותקשר עצמך בטהרה בשעת תשמיש כרוגמת מה שאמרו על ר'אליעזר דומה כמו שכפאו שד וע"י כך תזכה למשוך עליו נפש מהורה קדושה מנן ערן ויהי' חכם גדול וחסיד אחר מיל קה תשא שתי נשים בתולות זו אחר זו והיינו דאמרי' לך בתולות אחריה רעותיה טובאית לך ותוליד מהם בנים נכונים כלם יודעי שמו ונכסדי תורתו לשמה ואגדל שם יש בתך ככמות ובאיכות ופי' ובתר כל דין אוכך לאיתוקד על קדושי שמי וכל חובך ועונותיך ישתאבון כנורא והסלק מתמן כעמר נקי ויפקון כל צדוקי'א דגן ערין לקדמך ושכינתא בראשיהון ויקבלון יתך בכמה שירין ותושבחן דברון קדמיהון כחתן דמהלך בראש וכלהון מלוי'ותך לחופה דילך והא ומינא כך ו' חופות זו לפנים מזו ושבעה חופות אחרנין זו למעלה מזו ובחופה פנימאה ועילאה זו נהרין דאופיסמונא טבא תמן כלהו ומתקנין לך כוסייא די דהבא כז' דרגין וקביעין בה כמה מרגלן ואכנים טובות והא כל צדוקים יליון יתך ושורו קמך עד די תמטי לחופה קדמאה ותמליבשו'ן יתך לבושא דיקר תניינא וכן ככל חופה וחופה עד דעלו'ן יתך בחופה בת'אה ישנתון עלך ארבע עשרה לבושי דיקר ובתר כן יקומין תרי צדוקיא מאינו'ן דמליו'ן יתך ויקומין א' ניסינג ואתר לשמאלך כשושביני לחתן ויסקין יתך לכורסייא ויסקון כתר'א דתליא ויתחון יתה כרושך ותיתיב על כורסייא וחד מיסינג וחד

משמאלך וכל אינון צדוקי'א יתבין סהר סחור שקלין ומיו'עם במיל דאורייתא וכן עד משלם שמוני ומאת יום דוגמת בהראו' את עושר כבוד מרכותו ואת יקר תפא'ת גדולתו וכי' שמוני ומאת יום ובתר כן תעביד לכל צדוקי'א דכניע משתי' דאורי' ו' יומין חרוש את בלחודך במילין דאורייתא דאולפתך בה ע'מא ודאול פתך בהגך שמונים ומאת יום ובתר כן יקומין צדוקי'א וידברון יתך קדמיהון כחתן וכלהו יליו יתך ומכ' בתך וקצתרון מרכי'ן קדמך ומכריזין ואמרוין תנו יקר לבך קדישא דמלכא עליא והבו יקר לדיוקנא דמלכא וכלהו מוסי' ומשוורין עד דמטי יתך לאתר דתלת עשרה נהרי דאפרסמוני' סבול בקדמיתא והכי מתעדו מינג חר לבושא מאינו'ן ד' לביש וכן כבי' וכן בתליתאה וכן בכלהו עד דכד את סבול וכן הא עכרין סגך יג' לבושי'ן ובתר כן הא נהר דיגור נגיד וכן ותסבול ביה ויערי מינג לבושא י'ד וכד תסתלק מינג הא סג' לבישא דיקר חוורין ומכרישי'ן יתך והא מיכ'א ל כהנא זמין לאסקא נשמחך קמי קב'ה ומכאן ואילך לית רשו' ונעו' דעין לא דאתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו . הא הוין א' שדרני קב'ה וכל מתיבתא דליה כאודעותך בנין דתחתו בראי דרגא ובכנלא חבא לידי חטא ואפי' בהרהור ולא זיו'ת עליך ואם יזוה תנעור בו ותאמר האם איש כסוני העתך המעלות איין יחטא בהרהור והא כל תחת כל רזא דאין' כמה וכמה רוין ע'א'ן סמירין לכן סקח עיניך והא כל ת'א אורייתא מרסין עריך וכותא קמי קב'ה הריף והרמבים והא בנין דאת עסיק ומבאר מליהון ופסיק כוותיהון ואינדספקי' דאת מבאר מליהון ופסיק לויסג'ן כוותיהון והא מימות רבן של כל הנביאים לא איכתיבא אורייתא דבעל סה' די רבי מיסוי לא אתפרש כלא משה עד דאתא רב אשר וחיבר ומיש ופסק ומימיו לא הות הלכתא אלא קצת מה' כנון הלכות מסיקת וכי' עד דאתא הריף והרמבים והא ופסקי הלכות בכוליה נסרא והרמבים הסליא לעשות למלא' כל אורייתא ומאז ועד השתא לא אתעורר חר ללקט מילי כתיב כמה דאתעורר אתה .

זוהר חשד יצא לשוק ואתה מהרהר במשנתי עולמיא דיני מכריזין ואולין קמך ומכריזין הכו קר לדיוקנא דמלכא וכמ' חילין דלית לון חושבנא מרוין יתך : עליהון במה מודעוין לקבל ההוא כרווא שאלין ואמרוין מאן ההוא גברא דמלך מלכי המלכים הפין ביקרו הא הוא תנא סכא דארץ ישראל האי הוא ריש מתיבתא דארץ ישראל . הא הוא מהברא דא' וגם אם תתנהג ע"פ מנהגותי אוכך לגמור כל חיבירך ופרושך ופסקותיך מכל שניאה ופעות ולהרפיסם ולפשטם ככל גבול ישראל ככל אשר שאלת מעם ה' אלהיך ואוכך לקיים בך ובבניך מה שכתוב לא ימוש ספר התורה הזה מפיך ואתן לך עיר מאשה הכשרה וצנועה זו בן חסיד וחכם כי ע"פ היסורים שעברו עליה היתה ראויה לכך ואתה ע"י שתפרוש מהינאת העוה"ו ככל אשר היריתך ותקשר עצמך בטהרה בשעת תשמיש כרוגמת מה שאמרו על ר'אליעזר דומה כמו שכפאו שד וע"י כך תזכה למשוך עליו נפש מהורה קדושה מנן ערן ויהי' חכם גדול וחסיד אחר מיל קה תשא שתי נשים בתולות זו אחר זו והיינו דאמרי' לך בתולות אחריה רעותיה טובאית לך ותוליד מהם בנים נכונים כלם יודעי שמו ונכסדי תורתו לשמה ואגדל שם יש בתך ככמות ובאיכות ופי' ובתר כל דין אוכך לאיתוקד על קדושי שמי וכל חובך ועונותיך ישתאבון כנורא והסלק מתמן כעמר נקי ויפקון כל צדוקי'א דגן ערין לקדמך ושכינתא בראשיהון ויקבלון יתך בכמה שירין ותושבחן דברון קדמיהון כחתן דמהלך בראש וכלהון מלוי'ותך לחופה דילך והא ומינא כך ו' חופות זו לפנים מזו ושבעה חופות אחרנין זו למעלה מזו ובחופה פנימאה ועילאה זו נהרין דאופיסמונא טבא תמן כלהו ומתקנין לך כוסייא די דהבא כז' דרגין וקביעין בה כמה מרגלן ואכנים טובות והא כל צדוקים יליון יתך ושורו קמך עד די תמטי לחופה קדמאה ותמליבשו'ן יתך לבושא דיקר תניינא וכן ככל חופה וחופה עד דעלו'ן יתך בחופה בת'אה ישנתון עלך ארבע עשרה לבושי דיקר ובתר כן יקומין תרי צדוקיא מאינו'ן דמליו'ן יתך ויקומין א' ניסינג ואתר לשמאלך כשושביני לחתן ויסקין יתך לכורסייא ויסקון כתר'א דתליא ויתחון יתה כרושך ותיתיב על כורסייא וחד מיסינג וחד